تقويم وقايع

دفعه ۱۸۱ — فی ۲۸ ر — سنه ۱۲۵۵

امور داخليه

اريكه پيراى خلافت ودولت وزينت بخشاى سرير شوكت وسلطنت اولان غازى سلطان محمود خان ثانى حضرتلرى برقاچ ماهدنبرو منحرف المزاج اولدقلرى حالده برمقتضاى تقدير ممتنع التغيير حذاق اطبا طرفندن اجرا اولنان مداوات وتدبير كاركر تأثير اولميه رق سلك كوهر سنج عمر نازنينلرى كسسته تار فنا واشبو شهر ربيع الثانينك اون طقوزنجى بازار ايرتسى كونى على السحر خرامندۀ كلشنسراى عقبا بيورمش ولايق تاج وتخت شهزادۀ جوانبختلرى شوكتلو كرامتلو مهابتلو قدرتلو سلطان عبد المجيد خان افندمز حضرتلرينك بالارث والاستحقاق سرير كردون نظير خلافته جلوس ميامن مأنوس شاهانه لرى شرفوقوع ايله بالجمله وزراى عظام وعلماى فخام وامراى عسكريه ورجال وخدمۀ سلطنت سنيۀ صدق اتسام سراى همايونده بالاجتماع دأب ديرين وآيين بهين دولت عليه اوزره رسم بيعت اجرا وتمادىء عمر واقبال وشوكت وتوافر شان وشكوه وسلطنت جناب شاهانه دعوات مفروضه سى لسان خلوص ايله تأديه وايفا اولنه رق خداوندكار خلد اشيان حضرتلرينك نعش رحمت نقش بهشت پيمالرى بعد اداء الصلاة تعظيمات لازمه وتكريمات ايجابيه بالاجرا الاى سروش پسند ايله استحضار اولنان قبر نور پيوندلرينه ايصال واسرا اولنمش اولوب خداوندكار فردوس مقام حضرتلرى غنودۀ خوابكاه رحمت بارى وروح پرفتوحلرى مستفيض انوار مغفرت غفارى اولدقجه جناب حق وفياض مطلق جالس اورنك جهانبانى وبالانشين سرير سلسلۀ عثمانى اولان ولى نعمت بيمنتمز شوكتمآب افندمز حضرتلرينى تأييدات سبحانيه وفيوضات ربانيه سنه مقارنتله فرمانفرماى سلطنت واجلال ووجود مسعود جناب شهنشاهيلرينى مادارت الشمس والقمر كمال تندرستى وعافيت ومزيد صفا ومسرتله زيور ديهيم خلافتوسيم شوكت واقبال بيوره رق كافۀ داعيان وبندكان وبالجمله اهالى وسكنۀ ممالك وبلدان سايۀ سلطنت سنيه لرنده همېشه اكتساب انواع انبساط وامانى وزمان سعد اقتران ملوكانه لرينى دخى عظمت شانى واسم پاك نبى ذيشانى حرمتنه روز بازار معدلت وشادمانى ايلمك دعاى واجب الاداسى تكرار قلنمشدر

يوم مذكورك فرداسى صالى كونى ذات شوكتسمات شاهانه مترتب ذمت همت ملكدارى ومتحتم عهدۀ شوكت عدۀ حضرت تاجدارى اولديغى اوزره بتوفيقه سبحانه وتعالى ايفاى مصالح سلطنت سنيه لرينه شروع ومباشرتله مبارك قريحۀ ضيا صريحۀ حضرت شاهانه دن بالفعل وبالاستقلال صدارت عظمى ووكالت مطلقۀ كبرى مأموريت جليله سى افاخم وكلا واعاظم وزراى سلطنت سنيه دن مجلس والاى احكام عدليه رياستنه زيب افزا اولان دولتلو ابهتلو خسرو محمد پاشا حضرتلرينه ورياست بهيۀ مجلس مذكور خدمت مستلزم المفخرتى باش وكالت مسند جليلنى حائز اولان وكلاى فخام دولت عليه دن دولتلو الحاج محمد امين رؤف پاشا حضرتلرينه وعساكر منتظمۀ حضرت شاهانه سرعسكرلكى خطوب جسيمه سى تجارت نظارتنه شرفپيرا اولان دولتلو خليل رفعت پاشا حضرتلرينه ونظارت مذكوره خدمت جسيمه سى سرعسكر سابق دولتلو محمد سعيد پاشا حضرتلرينه ومابين همايون مشيرلكى مأموريت سنيه سى بارتبۀ والاى وزارت والدماجد كثير المحامد حضرت شهنشاهى خداوندكار جنتمكان حضرتلرينك خواص قرناى همايونلرندن عطوفتلو رضا بك افندى حضرتلرينه ودولتلو عصمتلو والده سلطان عليه الشان حضرتلرينك كتخدالق خدمت عليه لرى رتبۀ والاى مشيرى ايله اكابر رجال دولت عليه دن مهمات حربيه ناظرى عطوفتلو على نجيب بك افندى حضرتلرينه حضور همايون فيض نمون جناب شهريارىده توجيه واحسان بيورلمش اولديغندن بعد الاجرا ذات والاى صدارتپناهى باب عالى مأمورلريله باغچه قپوسندن استقبال ايله مقام معالى اتساملرينه اشعه بخش اجلال بيوردقلرى حالده بالجمله اركان وبندكان سلطنت سنيه طرفلرندن رسم تبريك وتهنيت ايفا اولنمش ومتعاقبا متعلق بيوريلان ارادۀ احسان عادۀ حضرت ملوكانه موجبنجه مشار اليه على نجيب بك افندى حضرتلرينك عهده لرندن منحل اولان مهمات حربيه نظارتى ديوان دعاوى ناظرى بولنان قدماى رجال سلطنت سنيه دن سعادتلو نجيب افندى ونظارت مذكوره دخى اجلۀ رجال دولت عليه دن طوپخانۀ عامره ناظرى سابق سعادتلو حاجى صائب افندى حضرتلرينه وبكلكجيلك ديوان همايون خدمتى معروضات داخليه كاتبى عزتلو شكيب افندى يه وامدجيلك ديوان همايون خدمتى معروضات خارجيه كاتبى عزتلو نعمان ماهر بك افندى يه وخارجيه كاتبى دخى خارجيه مكتوبجيسى سابق عزتلو سعداه انورى افندى يه بالتوجيه مأموريتلرى اجرا وكافۀ مأمورين دخى كما كان خدمت ومصلحتلرنده تقرير وابقا ايله داخليه وخارجيه كاتبلرينك رتبه لرى دخى ديكر مأمورين باب عالى مثللو رتبۀ ثانيه يه نقل وقيدى تنسيب ونشانلرى اكا كوره ترتيب واعطا ايله اجرا بيورلمشدر

جمله نك معلومى اولديغى اوزره كرك جلوس همايون وقوعنده وكرك صدارت عظمى مأموريت جليله سى تبدلنده باب عاليه خط همايون ارسالى قاعدۀ مرعيه واصول محاسن شمول سلطنت سنيه دن بولنديغنه بناء جلوس شرف مأنوس جناب شهنشاهينك اوچنجى چهارشنبه كونى بياض اوزرينه [illegible]شيۀ سلك سطور بيوريلان مبارك خط عنايت نقط حضرت خلافتپناهى خواص مقربين جناب شهنشاهيدن عطوفتلو

ادهم بك افندی مأموریتیله باب عالی‌یه میمنت بخش ورود اوله‌رق ایفای لوازم
استقبال وتعظیم واجرای مراسم اجلال وتکریم ایله بعد التقبیل والتلثیم
فتح وقرائت ومضمون مطاوعت مقرونیله تزیین مسامع مصادقت اولنوب
ختامنده دعاجی افندی دست برداشتهٔ درکاه جناب خدا وذات معالیسمات
صدارتپناهی وسائر وکلای فخام حضراتی وبالجمله رجال وبندکان دخی
کمال خلوص ایله امین کویا اوله‌رق مواظبی اولدیغمز ادعیهٔ خیریهٔ
فزونیٔ عمر وشوکت واقبال حضرت خلافتپناهی وبالتردیف دعوات
حسن موفقیت وکالتپناهی تأدیه وایفا قلنمش ومأل میامن اشتمال
خط شریف شوکت الیف حضرت ملوکانه جلا ساز باصرهٔ خواص وعوام
اولمق اوزره تیمنا وتبرکا وقلوب ناسی تفریحا اشبو محله دخی عینیله طبع وتمثیل
اولنمشدر .

❁ صورت خط همایون ❁

بنم وزیر حمیتسمیر ومشیر صداقتصمیرم خسرو محمد پاشا والد ماجد
کثیر المحامدم سلطان محمود خان حضرتلرینك بتقدیراه تعالی ارتحاللری
وقوعیله سریر شوکتمصیر خلافت بالارث والاستحقاق ذات همایونمزه
انتقال ایله بالجمله ممالك وعباد من قبل الرحمن عهدهٔ شاهانه‌مزه تفویض
وتودیع بیورلمش اولدیغندن بو عنایت جلیله‌یه تشکرا وعون عنایت حضرت
باری وامداد روحانیت جناب پیغمبری‌یه استنادا ذمت همت ملکدارانه‌مزه
مترتب اولان بالجمله خصوصاتك شرع شریفه تطبیقا محور لایقنده اداره‌سیله
کافهٔ اهالی وفقرا وعجزه ورعایانك استحصال اسایش وحضورلری امرینك
اجراسنی حظوظ نفس همایونمه ترجیح وبلکه باعث محظوظیت ومباهات
عد ایتمش اولدیغمدن اشبو امنیهٔ همایونمزك بتوفیقه تعالی حسن حصولی
هرحال واطوارده مجرب وکاردیده برذات حمیتسماتك خدمت وکالت کبراده
بولنمسنه متوقف کورینوب سن دولت علیه‌مزده سنین وافره‌دنبرو خطوب
جسیمه‌ده اثبات صداقت وهمت ایله کسب شهرت وامتیاز ایتمش وشیخ الوزرا
نامنی احراز ایلمش اصدقای سلطنت سنیه‌مدن بولندیغکدن سنی قریحهٔ
صبیحهٔ پادشاهانه‌مدن امور داخلیه وخارجیه ومصالح مالیه وعسکریه‌یه
والحاصل کافهٔ خصوصاته نظارت شامله ایله صدارتعظمی ووکالت
مطلقهٔ کبرا مقام جلیلنه بالاستقلال انتخاب وتعیین ایلدم سندخی بو عنایت
جلیلهٔ پادشاهانه‌مك قدر وشکرینی بیله‌رك وحبل متین شریعت مطهره‌یه
کمالیله توسل وبالجمله وکلای فخامله مراسم اتحاد واتفاقه رعایت ایلیه‌رك
کافهٔ خصوصات ممالك وعبادك مقتضای استقلالك اوزره حسن تسویه
وتمشیتنه مبادرت ایلیه سن جناب حق سنی وسنکله برابر دین ودولتمه خدمت
وصداقت ایدنلری دارینده موفق وعزیز ایلسون آمین

بوندن اقدم دربار شوکتقرارده نسج واعمال ایله ارسال اولنمش اولان
کسوهٔ شریفهٔ کعبهٔ معظمه مقام ملائك خدامنه وضع وتعلیق ایله کسوهٔ
شریفهٔ عتیقه بو دفعه صرهٔ همایون امینی معاودتیله میمنت بخش ورود
اولدیغندن ماه مذکورك یکرمی درنجی جمعه ایرتسی کونی متعلق بیوریلان
ارادهٔ سنیهٔ حضرت شاهانه موجبنجه بالجمله وکلای فخام دولت علیه
وارباب الای اسکدارده کائن آیریلق چشمه‌سی نام محلده اجتماع وقرار
وکسوهٔ شریفهٔ مبارکه‌نك شرفوصولنه اظهار تحسر وانتظار ایلدکلری
حالده کسوهٔ مبارکه محل مذکوره نور انداز ظهور ایتمش اولدیغنده وتعظیم
واستقبال قصد عالیسیله ذات ظلیت سمات حضرت شهریاری دخی جوارده
واقع عثمان پاشا قصرینی تشریف بیورمش اولدقلرینه بناء قصر والای
مذکور پیشکاهنده ایاصوفیه وسلطان احمد جامع شریفلری شیخلری
افندیلر طرفلرندن ادای واجبهٔ دعا اولندقدن صکره مرتب الای والا ایله
بیوك اسکله‌یه ایصال وترسیل واسکلهٔ مذکوردن دخی برمدتدنبرو ساحهٔ
ترسانهٔ عامره‌ده در دست انشا اولوب مقدمجه روی دریایه تنزیل ایله تجهیز
وتنظیم اولنمش اولان واپور سفینهٔ همایونه تیمنا وتبرکا وضع وتحمیل ایله
طوپقپو ساحلسرای همایونه چیقاریله‌رق تعظیمات لازمه وتکریمات ایجابیه
بالاجرا محل عالیسنه وضع قلنمشدر

شوکتمآب مرحمت نصاب افندمز حضرتلرینه عطیهٔ بهیهٔ الهیه وعنایت
جلیلهٔ ازلیه اولان کمال رشد وفطانت وخاصهٔ حکمداری وخلافت اقتضای
عالیسی اوزره تخت عالیبخت عثمانی واریکهٔ سلطنت وجهانبانی‌یه بالیمن
والاقبال جلوس همایون شاهانه‌لرینك شرفوقوعنی متعاقب طرف اشرف
صدارتپناهی‌یه خطابا مبارك لسان معجز بیان ملوکانه‌لرندن شرفسنوح
بیوریلان نطق همایون اصابت مقرون شهنشاهیلرنده ❁ نفس همایونمده
هوا وهوسه قطعا میل ورغبت اولمیوب اقدم مأرب ونخبهٔ مطالب شاهانه‌م
انجق اعمار ممالك وبلاد واراحهٔ اهالی وعباد قضیه سندن عبارت اوله‌رق
بتوفیقه تعالی کافهٔ اوقات وساعاتمی بو اغوره صرف ایتمکی التزام ایتمشمدر
ازجمله مصر والیسی محمد علی پاشا والد ماجد کثیر المحامدم مرحوم ومغفور
سلطان محمود خان حضرتلرینك اغبرار خاطرلرینی موجب بعض حرکتده
بولنمش وشمدی‌یه قدر خیلی شیلر وقوعندن بشقه برمدتدنبرو اجرای
تدارکاته دخی تشبث اولنمش ایسه‌ده ذات شاهانه‌مه ودیعهٔ جناب کبریا
اولان عباد وبلادك اسایش حالنی خللدن وقایه ومجرد سفك دماء مسلمینی
صیانه لوازم تابعیت وفرایض عبودیت کاملا ایفا اولنمق اوزره وقوعات
مذکوره نسیا منسیا ومضی مامضی حکمنه قونیله‌رق والیٔ مشارالیه حقنده
عفو جمیل شاهانه وصفح بعدیل پادشاهانه‌م ارزان بیورلمغین بو احسان
وعنایت ملوکانه‌مك والیٔ مشارالیهه تبلیغ وتبشیرینه مسارعت ایله ❁
دیو اظهار لطف ومکرمت بیورلمش وبرمنطوق امر وفرمان کرامت عنوان
حضرت شاهانه والیٔ مشارالیهه یازیلان تبشیرنامهٔ سامیٔ وکالتپناهینك
ایصالنه وصورت ارادهٔ سنیه‌نك شفاها دخی بیان وافهامنه رجال دولت
علیه‌دن دارشورای باب عالی کاتبی سعادتلو عاکف افندی مخصوصا مأمور
وتعیین وسفن همایون شاهانه‌دن پیك شوکت نام واپور سفینه‌سنه ارکابا
جانب مشارالیهه سوق وتسییر اولنه‌رق اردوی همایونی توقیف ایلمسی
خصوصنی متضمن شرق جانبی سرعسکری عطوفتلو حافظ پاشا حضرتلرینه
دخی تحریرات مخصوصه اطاره وارسال اولنمش ودونتمای همایون شاهانه‌نك
دخی ایلرو حرکتی توقیف قلنمشدر همان جناب حق حافظ عباد وحارس
بلاد اولان پادشاه حکمت آشنا وشهنشاه مراحم پیرا افندمز حضرتلرینك
عمر واقبال وشوکت وفر واجلال وعظمت ملوکانه‌لرینی مزداد وافزون
وهر برعزم ونیات مستلزم المحسنات شاهانه‌لرنده توفیقات الهیه وتسهیلات
صمدانیه‌سن یاور ورهنمون وسایهٔ شوکتوایهٔ پادشاهانه‌لرنده جمله عباد
وبندکانی اسایش حال وارامش باللری حصولیله مسرور وممنون
بیوره آمین

بروجه بالا جلوس میامن مأنوس حضرت شهنشاهینك شرفوقوعنه مبنی
بالجمله ممالك محروسة الممالك شاهانه‌ده کائن جوامع شریفه منابرنده
خطبهٔ منیفه‌نك نام نامیٔ جناب جهانبانی‌یه قرائت اولنمسی لازم کلمش
اولدیغندن اکا دائر وسائر وصایا وتنبیهات اصابت آیات ملوکانه‌یه متدائر
اناطولی وروم ایلینده کائن کافهٔ مأمورین فخام وبندکانه خطابا بشقه بشقه
تصدیر بیوریلان اوامر معدلت مأثر حضرت شاهانه کمال رحم واشفاق
جناب پادشاهانه‌دن ناشی اهالی وفقرانك خدمت واقچه اعطاسی مثللو
بار وکلفتدن وقایه‌لری مراد عالیسیله مباشر تعیینندن صرف نظر اولنه‌رق
یالکز تاتارلره تسلیما کوندرلمش واعلان صدارتی متضمن برمعتاد تسطیر
اولنان تحریرات معالی ایات وکالتپناهی دخی ولاة ومتصرفین وسائر مأمورینك
بو طرفده اولان قپوکتخدا ومدیر امورلرینه ویریله‌رك انلرك وساطت
ومعرفتلریله بالارسال بو ماده‌لر ایچون فقرا طرفلرندن براقچه ویرجبه التماسی
خصوصی مؤکدا تنبیه قلنمش ودار السلطنة السنیه اهالیسنه دخی هرحالده
اوامر الهیه‌نك اجراسنه وتحصیل رضای باری فریضه سنك برقات دخی
استکمالنه دقت واعتنا اولنمسنی متضمن تنبیهات شرعیهٔ مقتضیه اجرا ایتدرلمش
اولمغله لاجل الاخطار بو محلده دخی بیان واشعار اولندی

ابنیهٔ خاصه مدیری سابق عبد الحلیم افندینك بالایجاب ینه مدیرلك مذکوره
تعیینی وخدمت مرقومه‌ده بولنان دیکر عبد الحلیم افندینك دخی خداوندکار
خلدآشیان حضرتلرینك تربهٔ منیفه‌لری انشا وتنظیمنه مأموریتی خصوصلری
تنسیب واراده بیورلمش وموجبنجه مومی الیهما ماه مذکورك یکرمی
ایکنجی پنجشنبه کونی باب عالی‌یه جلب ایله مأموریتلری اجرا واعلان
اولنمشدر

❁ توجیهات علمیه ❁

میمنت افزای سنوح وصدور بیوریلان امر همایون عاطفت نمون
وارادهٔ سنیة الافادهٔ معالی مرهون جناب شهنشاهی اقتضای عالیسنجه
مکهٔ مکرمه شرفها الله تعالی الی یوم الاخره قضاسی سنهٔ اتیه محرم الحرامی
غره سندن ضبط ایتمك ورتبهٔ معتبره سی یوم توجیهندن اعتبار اولنمق اوزره
سابقا قدس شریف قاضیسی خطوانی زاده حفیدی السید یحیی توفیق
افندی‌یه ومدینهٔ منوره دامت بالسعادة الازلیة مسوره قضاسی کذلك
غرهٔ مرقومه‌دن ضبط اولنمق ورتبه سی توجیهی کونندن معتبر قلنمق اوزره
قره حصار صاحبلی احمد افندی‌یه اشبو ربیع الاخرك یکرمنجی صالی کونی
با اشارت علیهٔ جناب فتواپناهی توجیه واحسان وبشقه بشقه امر عالیلری
اصداریله مومی الیهما شادان بیورلمشدر